

Asia: VN/31333/2025

Lausuntopyyntö valtioneuvoston asetus radiotaajuuksien käytöstä ja taajuussuunnitelmasta annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Yleishuomio

Kiitämme mahdollisuudesta lausua asiassa. Tapahtuma-alan toimijana suhtaudumme kuitenkin erittäin kriittisesti esitykseen supistaa televisiotoiminnan ja samalla langattomien mikrofoniin (PMSE) käytössä olevaa taajuusaluetta välillä 470–694 MHz muotoon 470–614 MHz tammikuusta 2027 alkaen.

Vaikka asetuksen pääasiallisena tavoitteena on tehostaa taajuuksien käyttöä ja mahdollistaa uuden teknologian testaus, esitys ei huomioi riittävästi vaikutuksia tapahtumateollisuuden toimintaedellytyksiin, erityisesti langattomaan äänensiirtoon.

1. Vaikutukset kalustoinvestointeihin ja alan yritysten talouteen

Tapahtuma-alalla on tehty merkittäviä investointeja langattomaan äänensiirtotekniikkaan luottaen nykyiseen taajuusjakoon. Esimerkiksi Suomessa laajasti käytetty, ammattimainen Shure Axient (G56) -järjestelmä hyödyntää nimenomaisesti taajuusikkunaa, joka sijoittuu nykyiselle 470–694 MHz alueelle.

Esityksen mukainen yläkaistan (614–694 MHz) poistaminen käytöstä iskee suoraan näiden laitteiden käytettävyyteen. Mikäli taajuusikkunaa kavennetaan esitetyllä tavalla, osa kalliista laitekannasta muuttuu käyttökelvottomaksi tai niiden käyttömahdollisuudet rajautuvat merkittävästi. Tämä aiheuttaa kohtuuttomia kustannuksia alan yrityksille, jotka joutuvat uusimaan tai päivittämään kalustoaan ennen aikaisesta tilanteesta, jossa ala on vasta toipumassa edellisistä kriiseistä.

2. Taajuusruuhka ja suurten tapahtumien toteuttaminen

Perustelumuistiossa todetaan, että jäljelle jäävälle taajuusalueelle (470–614 MHz) mahtuvat kaikki nykyiset televisiokanavat. Muistio kuitenkin sivuuttaa sen tosiasian, että langattomat mikrofonit ja korvamonitorit toimivat ns. "valkoisilla alueilla" eli TV-kanavien väliin jäävissä tyhjissä tiloissa.

Kun TV-toiminta tiivistetään kapeammalle kaistalle, nämä valkoiset alueet vähenevät tai katoavat paikoin kokonaan. Suurissa tuotannoissa (festivaalit, konsertit, televisiotuotannot) tarvitaan samanaikaisesti kymmeniä tai jopa satoja häiriöttömiä taajuuksia. Taajuusalueen kaventaminen 80 megahertsillä (614–694 MHz poistuminen) tekee laajojen järjestelmien intermodulaatiovapaan taajuussuunnittelun ja toteuttamisen äärimmäisen vaikeaksi, ellei mahdottomaksi. Tämä vaarantaa suoraan tapahtumien laadun ja häiriöttömyyden.

3. Taajuuksien käyttötarkoitus ja 6G-siirtymä

Esityksen mukaan poistuva taajuusalue (614–694 MHz) osoitettaisiin alkuvaiheessa esimerkiksi "matkaviestinkäytön testaustoiminnalle" ja myöhemmin mahdollisesti 6G-verkoille.

Katsomme, että toimivaa ja elinkeinotoiminnalle kriittistä taajuusaluetta ei tule poistaa tapahtuma-alan käytöstä pelkän testaustoiminnan vuoksi, ellei alueelle ole osoittanut välitöntä, laajamittaista kaupallista käyttöä, joka estäisi PMSE-laitteiden toissijaisen käytön. Matkaviestinverkkojen testaustoiminta on usein paikallista, kun taas kiertueet ja tapahtumat liikkuvat valtakunnallisesti. On epäselvää, miksi PMSE-käyttöä ei voisi jatkaa toissijaisena käyttönä 600 MHz alueella pidempään kuin vuoteen 2027 asti.

Yhteenveto ja vaatimus

Esitys heikentää merkittävästi tapahtuma-alan toimintaedellytyksiä. Vaadimme, että:

Siirtymäaikaa pidennetään tai taajuusalueen 614–694 MHz käyttöoikeus säilytetään langattomille mikrofoneille toissijaisena käyttönä myös vuoden 2027 jälkeen, kunnes alueelle tulee sellaista valtakunnallista liikennettä, joka teknisesti estää rinnakkaiskäytön.

Ministeriö arvioi kompensatiomekanismin tarpeen yrityksille, joiden nykyinen, voimassa olevien määräysten mukainen laitekanta muuttuu käyttökelvottomaksi asetuksen myötä.

Granholm Miika
Capital AV